

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՄԱԿԻՐԻ ՄԱՐԶԻ

(մարզի անվանումը)

ԴԱՏԱՐԻԿ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

(գյուղական համայնքի անվանումը)

2017 - 2021 թՎԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Հաստատված է՝ Դայարիկ գյուղական համայնքի
(գյուղական համայնքի անվանումը)

ավագանու 2017 թվականի հունվարի 26-ի թիվ 04-Ն որոշմամբ
(ամիս ամսաթիվ)

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱԿԱՐ՝

Պ. Ռ. Սադաբելլյան
(Անուն, հայրանուն, ազգանուն)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՑՍԻ ԽՈՍՔ.....
- 2.ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆ.....
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ .....
4. ՀԶՀԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ.....
5. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ.....
6. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Դալարիկ համայնքի 2017-2021 թթ. գարզացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶՀԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պեսոք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի գարզացման ոչ թե բառակայ, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶՀԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՀԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես եաւ Արմավիրի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա գարզացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀԶՀԾ-ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Դալարիկ համայնքի գարզացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶՀԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ներակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացրցից ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶՀԾ-ն մշակելիս որպես կողմանորոշիչ են դիտարկվել համայնքի գարզացման անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարրեր ճյուղերի գարզացման (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վերհանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ենելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքապետարանի աշխատակազմի և Դալարիկ համայնքի ավագանու հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ն, որը բննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ում ներառված են Դալարիկ համայնքի տարածական գարզացումը սահմանող՝ բաղարաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանման ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մուտքումներ, համայնքի կոմունալ ներակառուցվածքների գարզացմանն ուղղված միջոցառումներ: ՀԶՀԾ-ն ներառում է նաև Դալարիկ համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բարարիչները: Այս Դալարիկ համայնքի ներդաշնակ և համաշափ գարզացման, Դալարիկի բնակչիների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթույցը:

Դալարիկի համայնքապետարանի աշխատակազմը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատկածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՀԾ-ում ներկայացված ինդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

Համայնքի ղեկավար՝ Պ.Սաղաթելյան

2.ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դալարիկ համայնքը հիմնադրվել է՝ 1903 թվականին, Երևանից 65 կմ, մարզկենտրոնից 17 կմ հեռավորություն, բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1000-1100 մ:

Ճարտարապետական հուշարձաններից նշանավոր է Սուրբ Վարդան եկեղեցին (2013թ):

Համայնքի միջուկ անցնում է Երևան – Գյումրի միջապետական մայրուղին:

Համայնքի հյուսիսային մասով անցնում է Մաստարա սելաֆը:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (31.12.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության առկա թվաքանակը	4385
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	979
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող/	0
2.2	կիսակառույց տներում բնակվող	0
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	115

Համայնքի բնակչության 52% կազմում են տղամարդիկ և 49% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները
(31.12.2016 թ. Դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	4385	2152	2233
	0-4 տարեկան	248	123	125
	5 տարեկան	50	23	27
	6 տարեկան	57	18	39
	7 տարեկան	52	24	28
	8-14 տարեկան	423	208	215
	15 տարեկան	51	23	28
	0-15 տարեկան	881	419	462
	16 տարեկան	51	19	32
	17 տարեկան	69	39	30
	18 տարեկան	58	25	33
	16-62 տարեկան	3063	1573	1590
	63 և բարձր	341	160	181
2.	Կենսաթոշակառուներ (ներառյալ հաշվանդամներ) այդ թվում՝	445	215	230
3.	Միակողմանի ծնողագույրկ երեխաներ	14	4	10
4.	Երկկողմանի ծնողագույրկ երեխաներ	0		
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	3	2	1
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	1		1
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	1		1
8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	3		3
9.	Հաշմանդամներ	51	19	32
10.	Զրադարձներ /հողագործությամբ/	1950		
11.	Գործազրկներ	270		
12.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	135		
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	3		

Գործազրկների մեծամասնությունը կազմում էն կանայք: Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԲԱՂԵՑՐԱԾ ՏԱՐՍԸԸԸ

- Դալարիկ համայնքի վարչական տարածքը – 3056.68 հա
- Բազմամյա տնկարկներ - 449.457
- Պտղատու այգի 87.597
- Խաղողի այգի - 361.89
- Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 2779.7 հա
- Բնակավայրային նշանակության հողեր – 189.5591 հա
- Արդյունաբերական հողեր-13.85 հա
- Էներգետիկայի և տրանսպորտի հողեր -36.16 հա
- հատուկ պահպանվող հողեր-11.27 հա
- հատուկ նշանակության հողեր - 10.03 հա
- Անտառայն հողեր - 7.17 հա
- Ջրային ֆոնդեր – 8.42 հա
- Բնակավայրի տարածքը – 189.5591 հա
- Հողի սեփականաշնորհման մասնակցած ընտանիքների թիվը - 850
- Մեկ հողաբաժնի չափը մինչև 0.60 հա
- Դալարիկ համայնքի սեփականություն համարվող հողեր – 1225.70 հա

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԵՃԱԿԸ

- Դալարիկ համայնքի 2017 թվականի ընդհանուր բյուջեն կազմել է 91617.7 հազար դրամ:
- Որի մեջ համայնքի սեփական նկամուտը կազմում է 21.0 %

Համայնքի սոցիալ - տնտեսական վիճակը վերջին տարիներին այնքան էլ բարվոր չէ: 2013 թվականին կարկուտի հետևանքով բնակչությունը գրկվեց իր ամրող տարվա եկամուտից, իսկ 2014-2015 թվականներին ցրտահառությունը նպաստեց սոցիալ- տնտեսական վիճակի վատացմանը, որի իր հերթին ազդեց հարկերի հավաքագրման մակարդակի վրա:

Համայնքում բավականին բարձր է գործազրկության մակարդակը, որը նպաստում է արտաքին աշխատանքների: Համայնքում հիմնականում զբաղվում են հողագործությամբ, անամեսապահությամբ:

Համայնքում զարգացած է գյուղատնտեսությունը հիմնական ճյուղերն են՝

1. խաղողի այգիներ տարեկան շուրջ 2500.0 տոննա
  2. պտղատու այգիներ տարեկան շուրջ 1500.0 տոննա
  3. բանջարաբուծություն տարեկան շուրջ 2560.0 տոննա
- Գյուղատնտեսական արտանդրանքի վաճառքը իրականացվում է տեղում և մքերող կազմակերպություններում:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՍԱԿԱՊԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Դալարիկ համայնքի ղեկավարը վերընտրվել է 6-րդ անգամ անընդմեջ 2015թ. Դեկտեմբերի 6-ին; Համայնքի ավագանին / բաղկացած 9 անդամներից/ ընտրվել է 2016թ. սեպտեմբերի 18-ին:

Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 14 աշխատակիցներից՝ հետևյալ կառուցվածքով

1. Համայնքի ղեկավար - 1
2. տեղակալ - 1
3. օգնական - 1
4. համայնքային ծառայողներ - 6
5. տեխնիկական սպասարկման անձնակազմ - 7

ԲՆԱԿԵԼԻ ԵԿ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

- Դալարիկ համայնքում կա շուրջ 960 անհատական բնակելի տներ:
- Բնակարանային ֆոնդի՝ բազմահարկ բնակելի շենքերը, գտնվում են վթարային վիճակում:

ԲՆԱԿԿՈՄՈՒՆԱԼ և ՉՐՉԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԱՊԱՀՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Զրաապահովածության սպայմաններով համայնքը գտնվում է օգտագործման համար պիտանի ստորգետնյա ջրերով ապահոված գոտում: Զրամատակարարման համար օգտագործվում է արտեզյան ջրեր:

Գոյություն ունեցող զրամատակարարման ցանցը ունի վերակառուցման և վերանորոգման կարիք:

Հիմնախնդիրներ՝

Զրային կառուցների և մատակարարման ցանցի բայրայված և մաշված վիճակ .

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնախնդիրներ՝

Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ՝
հասարակական տրանսպորտի որոշ կանգառների անբարեկարգ վիճակ.

Գովազդ, առևտուր և սպասարկում

Համայնքի տարածքում առևտուրի, հասարակական սննդի և սպասարկման ոլորտի օբյեկտների ընդհանուր թիվը կազմում է 16, այդ թվում՝

- առևտուրի փոքր, միջին և խոշոր օբյեկտներ - 15
- գազի լիցքավորման կետեր - 1

Հիմնախնդիրներ՝

համայնքի փողոցներում տեղակայված կրապակների (տաղավարների) ոչ հրապուրիչ և
անբարեկարգ վիճակ.

Գովազդային վահանակների անբավարար բանակ և որակ.
Մեղմատվական սարքավորումների բացակայություն:

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ԲԱԺԻՆ

Համայնքում գործում է միջնակարգ դպրոց, երաժշտական դպրոց, մանկապարտեզ:

Մանկապարտեզ հաճախող երեխաների թիվը 60 է, աշխատակիցների թիվը 21 է:

Դպրոցում սովորում է 450 աշակերտ, աշխատում են 69 հոգ, որից 52 ուսուցիչ, 17 տեխնիկական սպասարկման անձնակազմ: Դպրոցի շենքը կապիտալ վերանորոգվել է ՍԻ.Օ.Է.Հ.Էֆ. մանուկների հիմանադրամի և համայնքապետարանի ֆինանսական աջակցությամբ:

Երաժշտական դպրոց հաճախող երեխաների թիվը 33 է, աշխատակիցների թիվը 9 է:

Մանկապարտեզի շենքն ունի կապիտալ վերանորոգման անհրաժեշտություն:

Մանկապարտեզի հիմնախնդիրներն են՝

- 1. Շենքի կապիտալ վերանորոգում
- 2. Զեռուցման ապահովում
- 3. Բակի կապիտալ վերանորոգում
- 4. Ոռոգման ջրագծերի բարեկալում
- 5. Տնտեսական ապրանքների, խաղալիքների և գույքի ձեռքբերում:

Համայնքի ենթակայության տակ գործող գրադարանը ապահովված է մասնագետով, պահպանվում է աշխատանքային բնականոն ռիթմը:

Հիմնախնդիրներ՝

Ժամանակակից ընթերցողական գրականության կարիք՝
տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման ցածր մակարդակ.

Ժամանքի ենթակայության տակ գտնվող մշակույթի տան շենքը գտնվում է անբարեկարգ
վիճակում՝

Հիմնախնդիրներ՝

- մշակութային տան կապիտալ վերանորոգում
- Երիտասարդների համար աշխատատեղերի բացակայություն.
- Երիտասարդների համար ժամանցի կազմակերպման անբավարար վիճակ:

Ֆիզկուլտուրա և սպորտ

Հիմնախնդիրներ՝

Ֆուտբոլի խաղահրապարակի կառուցման անհարժեշտություն

Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի արմատավորման ոչ բավարար մակարդակ՝
ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի արմատավորման ոչ բավարար մակարդակ՝

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

- Ժամանքի տարածքում գործում է «Դալարիկի բժշկական ամբողջատորիա » ՀՈԱԿ-Ը, որտեղ
աշխատում է ընտանեկան բժիշկ, երեք ընտանեկան բուժքույր, դպրոցական բուժքույր .
համակարգչային օպերատոր, հաշվապահ և հավաքարար: Բուժամբուլատորիայի շենքը
նորոգվել և կահավորվել է Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի և
հաճայնքապետարանի համաֆինանսավորման միջոցներով և ունի հնարավորություն
բնակչության բարձրորակ սպասարկման համար:

Էներգամատակարարում

Դալարիկ համայնքի էներգահամակարգը կառավարվում է Հայաստանի Էլեկտրության
կողմից, որը գտնվում է Վեդարային վիճակում: 1960 թվականից առ այսօր չի կատարվել ոչ մի
ներդրում, ութարների դեպքում բնակչությունը կրում է մեծ նյութական վնասներ:
Դալարիկ համայնքի գազամատակարարումը իրականացվում է Գազպրում – Արմենիա
ընկերության կողմից: Համայնքը գազաֆիկացված է գրեթե 100%:

Արտաքին լուսավորություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Դալարիկում լուսավորվող փողոցների թիվը կազմել է 2, Հիմնախնդիրներ՝

արտաքին լուսավորության լուսակետերի անբավարար քանակ.

արտաքին լուսավորության ցանցի անբավարարություն

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Համայնքում իրականացվում են ծրագրեր համայնքապետարանի կողմից՝

- 1.Մանկապարտեզի շենքի կապիտալ վերանորոգում
- 2.Արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում
- 3.Ներհամայնքային փողոցների կապիտալ վերանորոգում

2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Վարչական բյուջեի սեփական եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ բայով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին:

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր թիւ են կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և դրանք կազմակերպությունների հաշվին:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2016թ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/Կ	Եկամուտների անվանումը	2016թ.	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.
		փաստացի	հաստատված	հաստատված	կանխ.	կանխ.	կանխ.	կանխ.
1	Գույքահարկ փոխադրամիջ.շենք շինութ.համար	5866.1	5865.4	6809,1	7259,1	7658,4	8058,0	8458,0
2	Հողի հարկ համնիքի վարչ.տարածք.գտնվող հողերի համար	4865.4	7905.3	11903.8	12003.8	12103.8	12203.8	12300.0
3	Տեղական տուրքեր	435.7	430.0	510.0	520.0	530.0	550.0	570.0
4	Պաշտոնական դրամաշնորհ	71626.0	72621.6	72380.1	74380.1	76380.1	78880.0	81380.1

5	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձավճար	14.7	14.7	14.7	14.7	14.7	14.7	14.7
---	---	------	------	------	------	------	------	------

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉՌԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կապիտալ վերանորոգման և բարեկարգման կարիք ունեն նախադպրոցական հաստատությունը, Երաժշտական դպրոցը, արտաքին լուսավորության ցանցը, բազմաթնակարան շենքերի տանիքները, խմելաջրի ցանցը, ճանապարհները, ֆուտբոլի խաղահրապարակը, մշակույթի տունը.

- գործազրկություն, սոցիալապես անապահով աղքատ բնակչություն, ցածր աշխատավարձի առկայություն
- խմելաջրի ցացի անմիտթար վիճակ
- ոռոգման համակարգի անմիտթար վիճակ

Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման խնդիրը դժվարություններ է առաջացրել համայնքի բյուջե մուտքագրվող հողի հարկի և գույքահարկի գանձման գործընթացում:

Նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից: Համայնքը չունի անհրաժեշտ եկամուտներ՝ իր առջև դրված հիմնահարցերը միանգամբ լուծելու համար:

2.6.Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիրների (Ութշւ) վերլուծություն

Համայնքի զարգացումն ապահովող միջոցառումների մշակման և իրատեսական արդյունքների հասնելու համար իրականացվել է համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, արտաքին միջավայրի կողմից ընձեռնված հնարավորությունների և սպառնալիրների գնահատում

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1. Համայնքի աշխարհագրական դիրքը հարմար է, մոտ է մարզկենտրոնին և կենտրոնական ճանապարհներ: Երկարուղու առկայությունը	1. Խմելու ջրի համակարգերի վերանորոգման անհրաժեշտություն 2. Անբարեկարգ փողոցների առկայություն

<p>2. Համայնքը գազաֆիլացված է 100 %-ով</p> <p>3. Հեռախոսակապի և հեռուստաշնկերությունների առկայություն</p> <p>4. Ոլորտային ենթակառուցվածքների առկայություն</p> <p>5. Տեխնիկական բավարար ապահովածություն ունեցող առողջապահական կառույցի առկայություն</p> <p>6. Ժամանակակից առևտորի և սպասարկման օրինակների առկայություն</p> <p>7. Համայնքային իշխանությունը պատրաստակամ է համայնքում ներդրողներին նպաստավոր պայմաններ առաջարկելու</p> <p>8. Անշարժ գույքի ցածր գներ</p> <p>9. Նախադպրոցական, և ուսումնական հաստատությունների առկայություն</p> <p>10. Ոռոգման ցանցի առկայություն</p> <p>11. Պոտատու և խաղողի այցիների մոտ 400 հա տարածք</p>	<p>3. Համայնքային ենթակայության կառույցների վերանորոգման և գույքի ձեռքբերման անհրաժեշտություն</p> <p>4. Ծառայությունների մատուցման մշակույթի ոչ բավարար մակարդակ</p> <p>5. Գործարար-ակտիվ երիտասարդների թույլ կապ</p> <p>6. Առկա գործազրկություն</p> <p>7. Բնակչության վարկունակության անկում</p> <p>8. Ժամանակի սահմանափակ ենարավություն հատկապես երեկոյան ժամերին</p> <p>9. Ներդրումային ծրագրերի և արտասահմանյան ներդրողների բացակայություն</p> <p>10. Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման խնդիր</p> <p>11. Կարկտակայանների ոչ բավարար քանակ</p>
<p>Հնարավորություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հեռանկարային ծրագրեր, որոնք կրերեն ֆինանսական կայունության - Մեծ է աշխատուժի առկայությունը - Համայնքի դեկանարն ու ավագանին վայելում են բնակչության վստահությունը 	<p>Սպառնալիքներ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Խմելաջրի համակարգի մաշվածությունը - Համայնքում գործազրկության բարձր տոկոս - Բնակչության անվճարունակ լինելը - Կլիմայական ոչ բարենպաստ պայմաններ

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Դալարիկի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ելնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հնարավորություններից:

Համայնքի զարգացման ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները և մաքուր, բարեկարգ, կանաչապատ և զրավիչ բնակավայրը:

Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝

- ✓ Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
- ✓ Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով,
- ✓ Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:

Ցուցանիշների արժեքները հինգ տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	1.11%	1.01%	1.0%	0.9%	0.8%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	5.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.7%
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	0.12%	0.14%	0.17%	1.0%	1.2%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- Համայնքում հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ձանապարհով բարելավել բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ
- Համայնքի ղեկավարի իրավասության շրջանակներում միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու համայնքի բնակչությունը ու տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքներն ու շահերը.
- ապահովել համայնքի նախադպրոցական, մշակույթի և սպորտի բնագավառների կազմակերպությունների անխափան և նպատակային գործունեությունը, իրականացնել այդ կազմակերպությունների շենքերի հիմնական վերանորոգման, շեռուցման, ջրամատակարարման վերականգնման աշխատանքներ

- համայնքում պայմաններ ստեղծել՝ զարգացնելու փոքր և միջին բիզնեսը՝ ստեղծելով նոր աշխատատեղեր մասնավոր սեկտորում
- միջոցներ ձեռնարկել համայնքի սոցիալապես անապահով ընտանիքների սոցիալական կոմունալ-կենցաղային պայմանների բարելավման համար
- բարձրացնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակն ու որակը՝ բարելավելով համայնքի բյուջեի եկամուտների հավաքման աշխատանքները և նպատակային օգտագործելով բյուջեի միջոցները
- համայնքի բնակչության մշակութային կյանքի և աշխատանքից ազատ ժամերին հանգստի կազմակերպում
- բարելավել համայնքի ֆինանսական վիճակը՝ բարձրացնելով եկամուտների հավաքագրման մակարդակը
- համայնքում իրականացնել բարեկարգման և կանաչապատման ընդունուած աշխատանքներ
- համայնքի ճանապարհների հիմնանորոգում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական ծրագրերն են՝

- ✓ Համայնքի մանկապարտեզի կապիտալ վերանորոգում
- ✓ Համայնքի երաժշտական դպրոցի կապիտալ վերանորոգում
- ✓ Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում
- ✓ Համայնքի բազմաթափառ շենքերի տանիքների կապիտալ վերանորոգում
- ✓ Համայնքի խմելաջրի ցանցի վերանորոգում
- ✓ Համայնքի ճանապարհների կապիտալ վերանորոգում
- ✓ Համայնքի ֆուտբոլի խաղահրապարակի կառուցում
- ✓ Մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրերի անձնագրերում:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳՐՈՒՆՏ

Համայնքի երաժշտական դպրոցի կապիտալ վերանորոգում
(Ծառարի մասնաւոյ)

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆՅ

Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում
Խորագիր անձնագիր

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ ունենալ գիշերային լուսատումներով լուսավորված համայնք	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		-	4000.0	2000.0	2000.0	2000.0	1000.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
1. Փաստաթղթերի կազմում			2016	2017	2018	2019	2020
2. Լուսավորության ցանցի վերականգնում	2.	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
			2016	2017	2018	2019	2021
			-	200.0	100.0	100.0	50.0
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում 1.2. Կնքել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ, իրականացնել աշխատանքները 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Իրականացնել աշխատանքները 2.2. Կազմել, բնեարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը		3800.0	1900.0	1900.0	1900.0	950.0
Ծրագրի բյուջեն	Կապիտալ ծախսեր՝ 11000.0 հազար դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 11000.0 հազար դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դուռը կազմակերպությունների ներգրավում, պետության կողմից ֆինանսական աջակցություն						
Ծրագրի հիմնական սիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն						
Ծրագրի տկացք և ավարտ	2017-2021թթ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում						

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆ4

Համայնքի բազմաթասկարան շենքերի տանիքների կապիտալ վերանորոգում
(Հյուսքը անդամակի)

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆ5

Համայնքի խմբագրի ցանցի վերանորոգում

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆԵ

Համայնքի ճանապարհենքի կապիտալ վերանորոգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի ձանապարհների կապիտալ վերանորոգում																				
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ ՈՒնենալ նորգված բարեկարգված փողոցներ և ձանապարհներ	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td>10000.0</td><td>23000.0</td><td>23000.0</td><td>23000.0</td><td>23000.0</td></tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021			10000.0	23000.0	23000.0	23000.0	23000.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
		10000.0	23000.0	23000.0	23000.0	23000.0															
Ծրագրի միջանկալ արդյունքները 1. Փաստաթղթերի կազմում	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td>-</td><td>500.0</td><td>1150.0</td><td>1150.0</td><td>1150.0</td><td>1150.0</td></tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021		-	500.0	1150.0	1150.0	1150.0	1150.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
	-	500.0	1150.0	1150.0	1150.0	1150.0															
2. Փողոցների և ձանապարհների բարեկարգում, հիմնանորոգում և նորոգում	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td>9500.0</td><td>21850.0</td><td>21850.0</td><td>21850.0</td><td>21850.0</td></tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021			9500.0	21850.0	21850.0	21850.0	21850.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
		9500.0	21850.0	21850.0	21850.0	21850.0															
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում</p> <p>1.2. Շինարարական կազմակերպության ընտրության մրցույթը</p> <p>1.3. Կերպ պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2.2. Կազմել, ըներկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը</p>																				
Ծրագրի բյուջեն	Կապիտալ ծախսեր՝ 102000.0 հազար դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 102000.0 հազար դրամ																				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպությունների ներգրավում, պետության ֆինանսավան աջակցություն																				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը																					
Ծրագրի հիմնական շահառությունները	Համայնքի բնակչություն																				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թ.																				
Ծրագրի հասարաւ նկարագրություն	Համայնքի փողոցների և ձանապարհների կապիտալ վերանորոգում																				

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆԵՐ

Համայնքի ֆուտբոլի խաղակրապարակի կառուցում *(Օբարձի անհանդավանություն)*

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆ8

Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում (Ծրաբը անվանում)

4. ՀԶՀԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶՀԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

Դալարիկ համայնքի ՀԶՀԾ-ի ֆինանսավորումն ամփոփված է կից ֆայլում:

5. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Կից ֆայլում ներկայացված է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանուշը:

Այլուսակ 7. ՀԶՀ ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՄԱՆ ԱՍՓՈՓԱԹԵՐԹ
(Դաշտային համայնք)
(2017-2021 թթ.)

Դարձադիր խնդիր	Բյուջե տա- վորդ ած միոց ներ	Ծրագրի կառարումն ըստ տարիների	Ֆինանսավերման աղբյուրներ					Ծահանքի դաշտային համայնքներ	Ծահանքի սեփական համայնքներ	Ծահանքի պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործության հիմքավորություն	Պետության-համայնք-մասնակիր հատված համագործակցություն	Այլ աղբյուրներ	Ծահանքի դաշտային համայնքներ	Վահաների դասեր	Ֆինանսավերման կարգավիճակ
			2017	2018	2019	2020	2021										
Համայնքի մանկապարտէ զի կապիտալ վերանորոգում		9881.1															
Համայնքի երածշտական դպրոցի կապիտալ վերանորոգում		-	4000.0	2000.0	9000.0	18000.0	18000.0	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Համայնքի սրտաքին լուսավորությ ան ցանցի վերանորոգում		4000.0	2500.0	18400.0	2000.0	9000.0	18000.0	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Համայնքի բազմաթիվ բան շենքերի կապիտալ վերանորոգում		-	2500.0	2500.0	37200.0	2000.0	9000.0	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Համայնքի ցանցի վերանորոգում		-	2500.0	2500.0	37200.0	2000.0	9000.0	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V

Ֆինանսավերման շարք բնակչություն
Ներկայացնել ՀՀ Ֆինանսավերման պահանջման մեջ նշանակությունը

Ֆինանսավերման նախընդունությունը

Համայնք Ճանապարհների բի կապիտալ վերանորոգում		10000.0									V	V	2017թ
Համայնքի ֆուտբոլի խաղահրապար ռակի կառուցում		23000.0	23000.0	V	V	V					V		
Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում		6000.0	23000.0	V	V	V					V		V

5. ՀԶՀ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶՀ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՍՀ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶՀ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Կից ֆայլում ներկայացված է ՀԶՀ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 8. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն ԳԻ Ա Ն Զ Ն Ա ԳԻ Ր

**ԴԱԼԱՐԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔ
(2017-2021 թվականներ)**

Տրամադրմական նողելի բաղադրիչ	Ցուցանիշների արժեք (2015)									
	Ցուցանիշների կատարողական (2016)	Ցուցանիշների թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշների կատարողական (2018)	Ցուցանիշների թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշների կատարողական (2020)	Ցուցանիշների կատարողական (2021)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2015)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2016)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2017)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2018)
ԱՄԱՅՆՔ ԿԱՅՈՒՆ ԱՐԳԱՅՈՒՄ	1.31%	1.24%	1.11%	1.01%	1.0%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%	0.5%
	0.12%	0.13%	0.12%	0.14%	0.17%	1.0%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%
1. Աղքատության շեմից բաձր գունվող և տանիքների արաքերաբյունը և ամայնըի և տանիքների լողանուց թվին արտահայտված ոռկուսով)	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%	5.6%
	0.12 %	0.13 %	0.12 %	0.14 %	0.17 %	1.0%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%
2. Համայնքի սեփական ձեռնությունների ուղեկան և ձ.արտահայտված ոռկուսով	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%	2.6%
	0.12 %	0.13 %	0.12 %	0.14 %	0.17 %	1.0%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%
3. Համայնքում լրացված թեակիցների և ի վիճակությունը ախտող տարվա ամենատարած ոռկուսով, չհաշված ամայնըի ժամկշուրյան իրավությունը և ամայնըի գատճառով	0.8%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%
	0.12 %	0.13 %	0.12 %	0.14 %	0.17 %	1.0%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%
4. Գործարար իջավայրի արելավում և ներնարկատիրությունը և ն իրանում	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%	2.7%
	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %	1.2 %
5. Համայնքի գուրյի և դրամական	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2015)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2016)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2017)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2018)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2019)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2020)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2021)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2015)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2016)	Տարբառական համարական պարզության արժեք (2017)
Հոգածների առաջանած արվելություն	Փաստաթթայի և ուսումնայիրության/հարցագործության	Փաստաթթայի և ուսումնայիրության/հարցագործության	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2015)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2016)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2017)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2018)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2019)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2020)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2021)	Սամայնքաբանական համարական պարզության արժեք (2022)
	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն	Հոգածների առաջանած արվելություն

Հոգածների առաջանած արվելություն

Հոգածների առաջանած արվելություն

Փաստաթթայի և ուսումնայիրության/հարցագործության

Փաստաթթայի և ուսումնայիրության

Հարցում

Հոգածների առաջանած արվելություն

Հարցում

Դադարինց զավոլերի թվի ապրեկան աճ նախորդ տարվա համեմատ սրտահայտված ռոկոսություն	0.0%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%	0.3%	X	Գրադարան	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրու թյուն
5. Համայնքի նակարագրան տցիալական պաշտպանություն										
6. Ֆիզիկական լուլսութայի և սոռոց սպրեկակերպի սրախուսումը										
Համայնքավետարանի ժամանակությամբ առաջնորդ գործող նարզական սմբակների թիվ								X	Համայնքայի տարածության	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրու թյուն
Դարձական ամրագիրում մայզրիված գրեթաների ու զատանիների թվի արագեցնելունը առաջնորդ երեխաների և պատասխների միջնունը թվին. սրտահայտված ռոկոսություն նարզական սմբակներից								X	Համայնքապե տարածության	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրու թյուն
7. Համայնքում նակարանային փնտարության սթանումը										
Համայնքում բառուցված քաղաքացիների նաև երեխների								X	Համայնքապե տարածության	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրու թյուն
Համայնքավետարանու և հաշվառված նակարանային զայմաների արեկավման կարիք մնեցող բնուանիքների								X	Համայնքա պետարան	Փաստաթղթայի ային ուսումնասի բություն

Համատիրությունների բոլմից սպասարկվող հակելի մակերեսի ուրաքանչյուրը ամայնի կողմից սպասարկվող բնակելի հակերեսին, սրտահայտված ուկոսով										X	Համայնքա պետա- րան/համա տիրու- թյուններ	Փաստացի ուսումնասի լուրջուն	
Համայնքամ սախրված և սղբավայրերում ուժադրված աղքի ուրաքանչյուրը ամայնիում սուզացող ամբողջ սղին, սրտահայտված ուկոսով		100%	100%							X	Համայնքա պետա- րան/մասնա վոր օպերատոր ներ	Խորհային հարցազրույ ց	
Համայնքի անփոսարական մաքրման մայարկվող ուրածքի հակերեսի ուրաքանչյուրը ամայնի ընդհանուր ուրածքի մակերեսին, սրտահայտված ուկոսով	2	2	2							X	Համայնքային արանձնահատվոր օպերատորներ	Հարցում/խորհր ին հարցազրույց	
Համայնքի բնակչության սպարաբեկածությունը սղբավայրությունից և անփոսարական խթումնեց	100%	100%	100%							X	Համայնքի բնակչության սպարաբեկածությունից և անփոսարական խթումնեց	Հարցում կամ խմբային հարցազրույց/փ ռկուս խումբ	
Համայնքի բնակչության սպարաբեկածությունը շահմատակարարությոց և քահեռացությոց	80	80	80	80	100%	100%	80	100%	100%	X	Համայնքի բնակչության սպարաբեկածությունից և անփոսարական խթումնեց	Հարցում կամ խմբային հարցազրույց/փ ռկուս խումբ	

Համայնքի բնակչութերի ավագարժանածությունը ողջամատ ջրի ստակարաբումից		70 100%	85 100%	90 100%	90 100%	90 100%	90 100%	X	Հարցում կամ խթային հարցազրույցի ուղու խումբ
Համայնքի բնակչութերի ավագարժանածությունն սղրահանությունից և անհնարական հարցումից		4% 5%	4% 5%	5% 100%	5% 100%	5% 100%	6% 100%	X	Համայնքի բնակչութեր հարցում
Համայնքի կանաչ ռարածքների ուղեկան աճ, սրտահայտված ուղղում		4% 5%	4% 5%	5% 100%	5% 100%	5% 100%	6% 100%	X	Փաստաթյուր ային ուսումնասի րություն
Ներեզմանատների առաջատափանությ ոնք հաստակցին այսինքն լիրեզմանատան առաջատափան ռարածքից դրս լիրեզմանատերի ջ ստուգում								X	Փաստաթյուր ային ուսումնասի րություն
3. Համայնքի ասարակական որանսպորտի սշխատանքի լազմակերպում, համայնքային հանապարհային ներակառուցվածքնե մի պահպանություն և շահագործում									
Համայնքի բնակչութերի ավագարժանածությունը և ամայնքի սպասարկող ասարակական որանսպորտի սշխատանքներից	Բնակչութեր համայնք	X	Համայնքի բնակչութեր հարցում						
Համայնքային մշակայության հանապարհներին ուղղացված հանապարհային շահեների թվի սրբեցությունն սիերամեծաց հանապարհային շահեներին, սրտահայտված								X	Համայնքային տարածական հարցում

Համայնքի լրգմակերպած ուժառութեակի համանակ տնկուծ ուժերի լրջութականություն, սրտահայտված ուժուութ	80% 80%	90% 90%	X	Համայնքայի տարան	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրություն
Համայնքի մարդման արարօրակիներ	5 6	6 6	X	Համայնքայի տարան	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրություն
4. Զբոսաշրջային և ռանզարքներ ունեցող համայնքներում՝ լրոսաշրջության լարգացման սթանում					
Հրոսաշրջությունից ձգմուտ ստացող ռեային ռևտիսությունների աճ ուխորդ տարիա ռամենաւու			X	Զբոսաշրջությ ունից նկատու ստացող ռեային ռևտիսություն ներ	Խմբային հարցագրույց/ֆ ունկու խումբ
Համայնք այցելած լրոսաշրջիների ու արանակի աճ ուխորդ տարիա ռամենաւությունը			X	Հրոսանոցներ տուրիստակ ան գործակալությ ուներ, համայնքայի տարան	Խմբային հարցագրույց/ֆ ունկու խումբ
5. Համայնքի որիտասարդության սնդիրների լուծման ողդված ծրագրերի և ինչոցառումների լրգմակերպում					
Համայնքի միջոցներով լրգմակերպած դրագրերի և ինչոցառումների հանակ	5 6	7 7	X	Համայնքայի տարան	Փաստաթղթայի և ուսումնասիրություն

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական գարզացման հնգամյա ծրագիրը հիմք է հանդիսանալու համայնքի տարեկան ծրագրերի և բյուջեների մշակման և կատարման աշխատանքները կազմակերպելիս:

Ելնելով Դալարիկ համայնքի սոցիալ-տնտեսական գարզացման հնգամյա ծրագրի ռազմավարությունից և ընդհանուր նպատակներից՝ շատ կարևոր է սեփական եկամուտների լրացուցիչ աղբյուրներ գտնելը, ֆինանսական միջոցների արդյունավետ հավաքագրման կազմակերպումն ու նպատակային օգտագործումը: 2017-2021թթ. համայնքային բյուջեները պետք է մշակել՝ որպես գարզացման ծրագրային բյուջեներ, որոնցով հնարավոր կլինի իրականացնել ինչպես ընթացիկ և հիմնական վերանորոգման աշխատանքներ, այնպես էլ սոցիալ-տնտեսական գարզացման տարբեր ծրագրեր:

Լրացուցիչ ներդրումներ հայթայթելու նպատակով նախատեսվում է փնտրել ինվեստիցիաների նոր աղբյուրներ, ներգրավել գործարարների սեփական միջոցները, տարբեր սոցիալական հիմնադրամների ներդրումները:

ՀԶՀԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2021թթ. ընթացքում ՀԶՀԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի շանքերն ու աշխատանքը՝ մորթիլիզացնելով համայնքի ֆինանսական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶՀԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքի յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶՀԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիտ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՀԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶՀԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում են համայնքի ավագանու ըննարկմանը և հաստատմանը:

Հանայիրի ավագանու անդամնի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմանը ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶՀԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Աշխատակազմի քարտուղար

Ս.Շահբաղյան